



Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.253/2024/8.

A felperes:

(I. r. felperes neve) (lakcím.) I. rendű

(II. r. felperes neve) (lakcíme) II. rendű

A felperesek meghatalmazott jogi képviselője:

Melléthei-Barna Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: Dr. Melléthei-Barna Márton Ádám; ügyvédi iroda 1. címe)

Az alperes:

(alperes neve) Hírportál Szerkesztősége (címe.)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: Dr. Kovács Loránd; ügyvédi iroda 2. címe)

A per tárgya:

sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság neve és a megfellebbezett határozatának a száma:

Gyulai Törvényszék 14.P.20.098/2024/13.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma:

alperes, 14.P.20.098/2024/14.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal a pontosítással, hogy a fizetendő áfa mértéke 27 (huszonhét) %.

Kötelezi a (alperesi kiadó neve)-t, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek mint együttes jogosultaknak 1440 (egyezernégyszáznegyven) Ft euró + 27 (huszonhét) % áfa és 13.600 (tizenháromezer-hatszáz) Ft perköltséget, továbbá az államnak a NAV illetékbevételei számlájára az esedékesség napjáig 96.000 (kilencvenhatezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség az e határozat meghozatalát követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

[1] Az I. és a II. rendű felperesek testvérek. Az I. rendű felperes az édesapja, a II. rendű felperes a nagybátyja a (X) Párt elnökének, (politikus neve)nek.

[2] A II. rendű felperes és akkori házastársa, (házastárs neve) által alapított – jelenlegi elnevezése szerint – (Y) Kft.-nek 2014. évtől 50 % mértéket meghaladó szavazati joggal rendelkező tagja (személy neve), a II. rendű felperes veje. Az ügyvéd I. rendű felperes a társaság jogi képviselőjét látta el.

[3] A kft. székhelyéül szolgáló (ingatlan címe) szám alatti ingatlan 2014-től 2022. szeptemberéig $\frac{3}{4}$ arányban a II. rendű felperes, $\frac{1}{4}$ arányban (házastárs neve) tulajdona volt. Az I. rendű felperes 2022. szeptember 26-án ajándékozás jogcímén megszerezte az ingatlan II. rendű felperes tulajdonában álló $\frac{3}{4}$ illetőségét.

[4] A 2014. április 19. napján kelt szerződés szerint az ingatlan akkori tulajdonosai mint bérbeadók és a kft. mint bérlő 10 évre szóló bérleti szerződést kötöttek. Rendelkeztek a bérlet határozatlan időtartamúvá alakulásának feltételeiről.

[5] A szerződés 4. pontja szerint a bérlő a bérleti jogviszony fennállása alatt bérleti díjat nem fizet, mert kötelezte magát arra, hogy a bérlemény tárgyát képező ingatlanon 2014. december 31. napjáig a saját költségén beruházásokat, javításokat, karbantartásokat hajt végre az ott részletezettek szerint. Az 5. pont kimondta, a 10 éves bérleti jogviszony lejártá után a bérlőt nem illeti meg a térítés az értéknövelő beruházásaival kapcsolatban, mert a fizetendő bérleti díjban azt a felek elszámolták.

[6] A bérlő gazdasági társaság az ingatlanon pálinkafőzde bővítésének, kereskedelmi főzde kialakításának építési munkálatait banki hitelből valósította meg. Az elvégzett beruházások kapcsán elszámolási vita nem volt, illetve tulajdonjog megállapítása iránti igény sem merült fel.

[7] Az alperes a (alperes neve) Hírportál Szerkesztősége, kiadója a (alperesi kiadó neve)

[8] A (hírportál neve) internetes hírportálon 2024. május 28. napján 17:25 órakor „Exkluzív interjú „Kitálalt egy volt családtag: lopással, zsarolással vádolja (politikus neve) apját (videó)” címmel jelent meg írás, amely (személy neve) (sajtótermék neve)nek adott interjújára utalással egyebek mellett az alábbiakat tartalmazza „...megtörte a csendet (személy neve), akit (politikus neve) nagybátyja és édesapja megkárosított.... „Tönkretették a családomat, és fenyegettek” - idézte fel a (család neve) családban töltött éveit a hírportálnak (személy neve). A férfi csaknem tíz évvel ezelőtt alapított közös pálinkafőzdet (politikus neve) nagybátyjával, (II. r. felperes neve)fel. A cég jogi tanácsadója pedig (politikus neve) édesapja, (I. r. felperes neve) volt. (személy neve) az évek alatt több mint nyolcvanmillió forintot fektetett be a vállalkozásba, azonban állítása szerint (II. r. felperes neve) és (I. r. felperes neve) ezt az összeget saját kezükre játszották, a vállalkozás tulajdonában álló ingatlanokat saját nevükre írták.... A férfi most állítja: őt rendszeresen fenyegették.”

[9] A felperesek az alábbi tartalmú helyreigazító közlemény közzétételét kérték az alperestől: „Helyreigazítás

[10] A [https://\(hírportál neve\) oldal](https://(hírportál neve) oldal)on a 2024. május 28. napján „Kitálalt egy volt családtag: lopással, zsarolással vádolja (politikus neve) apját (videó)” címmel megjelent

írásunkban valótlanul állítottuk és híreszteltük, hogy (politikus neve) édesapja, (I. r. felperes neve) és nagybátyja, (II. r. felperes neve) megkárosította (személy neve)t és tönkre tették a családját, illetve megfenyegették őt. Valótlanul állítottuk és híreszteltük továbbá, hogy (politikus neve) édesapja és nagybátyja a (C.) Kft.-be (személy neve) által befektetett 80 millió forintot saját kezükre játszották és a vállalkozás tulajdonában álló ingatlanokat saját nevükre írtatták.

[11] A valóság ezzel szemben az, hogy (politikus neve) édesapja és nagybátyja nem károsította meg (személy neve)t, illetve a családját nem tették tönkre és nem fenyegették meg őt, a (személy neve) által a nevezett társaságba befektetett 80 millió forint összeget nem játszották saját kezükre, a vállalkozás tulajdonában álló ingatlanokat nem írtatták saját nevükre, ugyanis a vállalkozás tulajdonában nem is voltak ingatlanok.”

[12] Az alperes a helyreigazítási kérelemnek nem tett eleget.

A kereset és az ellenkérelem

[13] Az I. és a II. rendű felperesek keresetükben – külön-külön rájuk vonatkoztatva – a fentivel megegyező tartalmú helyreigazító közlemény közzétételére kérték kötelezni az alperest a megjelölt módon.

[14] Mint egyetemleges jogosultak kérték a sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő jogi személyt, a (alperesi kiadó neve)-t perköltségben marasztalni. Az ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM r.) 2. § (1) bekezdése szerint a csatolt megbízási szerződés alapján számították fel 160 euró/óra + áfa óradíjban 15 munkaóra figyelembevételével, kérték továbbá elszámolni a tárgyalási jelenléttel felmerült 30 000 Ft költséget. E körben a Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú precedensértékű döntésére hivatkoztak.

[15] Érvényesíteni kívánt jogként a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. tv. (a továbbiakban: Smtv.) 12. § (1) és (2) bekezdését, 4. § (3) bekezdését, 10. §-át jelölték meg. Emellett hivatkoztak a PK 12. számú állásfoglalás I-III. pontjára, PK 13. számú állásfoglalás I-II. pontjára, PK 14. számú állásfoglalás I. pontjára, PK 15. számú állásfoglalás II. pontjára. Állították, hogy az írásban megjelölt helyreigazítási kérelemmel érintett közlések valótlan tényállítások. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (a továbbiakban: Pp.) 265. § (1) bekezdésére és a PK 14. számú állásfoglalás I. pontjában foglaltakra utalással hangsúlyozták, hogy a sajtóközlemény kifogásolt tényállításának valóságát a sajtószerző köteles bizonyítani. A bírói gyakorlat szerint a bizonyítási kötelezettség akkor is fennáll, ha híven közli más személy tényállításait.

[16] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperesek IM r. szerint felszámított jogi képviselével felmerült perköltségben való marasztalását kérte azzal, hogy a képviselét ellátó ügyvéd áfa alanya.

[17] Elsődlegesen alaki védekezést terjesztett elő arra hivatkozással, hogy a Pp. 496. § (6) bekezdése alapján a perbeli kereset meg nem engedett keresethalmazat, emiatt a bíróságnak a keresetlevelet már a Pp. 176. § (2) bekezdés a) – c) pontja alapján vissza kellett volna utasítani, ennek hiányában a Pp. 240. § (1) bekezdése alapján az eljárást meg kell szüntetni.

[18] Érdemi védekezése a kereset elutasítására irányult. Állította, a sérelmezett cikk nem tartalmaz valótlan állítást, így nem állnak fenn az Smtv. 12. § (1) bekezdésében írt feltételek.

[19] Előadta, a felperesek a csatolt okiratokban foglaltakkal ellentétes megállapításokat tesznek keresetlevelükben. A 2014. április 19-én kelt szerződés 10. pontja tartalmazza a bérbeadók hozzájárulását ahhoz, hogy a bérlő további átalakítási, felújítási munkálatokat

végezzon az ingatlanban. A 4. pont szerinti bérleti díjfizetés kizárása csak az ott megjelölt munkák elvégzésére vonatkozik, nem terjed ki azonban a 10. pont szerinti további átalakítási, felújítási munkálatokra. Ezek megvalósítása esetén a megállapodás a bérlő megtérítési jogát nem zárja ki.

[20] A (település 1. neve) Megyei Jogú Város Jegyzője által (.....) ÉTDR azonosító alatt kiállított határozat által igazoltan az ingatlanon a bérlő 80 millió forint értékben épületbővítést valósított meg.

[21] A cégmásolatból megállapítható, hogy a bérlő 2022. október 12. napján székhelyét (település 2. neve)ra helyezte. A felperesek által csatolt tulajdoni lapból pedig kitűnik, hogy a II. rendű felperes 2022. szeptember 26. napján az ingatlant az I. rendű alperesnek ajándékozta.

[22] A felperesek és a kft. között a szerződés 10. pontja alapján megvalósult beruházás elszámolása a felek között nem történt meg, a felperesek a 80 millió forint jogalap nélküli gazdagodás megtérítésétől elzárkóztak. Azzal, hogy a beruházás megtérítése nélkül a II. rendű alperes az ingatlant az I. rendű alperesnek ajándékozta, a bérlőt és egyben annak tulajdonosát, (személy neve)t is megkárosította.

[23] A cikk részét képező videófelvételen (személy neve) elmondja, hogy a felperesek őt számtalan alkalommal megfenyegették. Ennek alapján igazolt, hogy a cikkben foglalt tényállítások valósak. Megalapozott az a közlés is, hogy az ingatlanokat a felperesek saját nevükre írták, mert az ingatlan kifejezés alatt értendő az átlagolvasó szempontjából az ingatlanon megvalósult új felépítmény is. E tényelőadásokat a csatolt okiratokon túl (személy neve) és (tanú neve) tanúkénti meghallgatásával kívánta bizonyítani.

[24] Eltúlzottnak ítélte a felperesek által felszámított perköltséget. Előadta, a felperesek ugyanazt a helyreigazítási kérelmet és kereseti kérelmet nyújtották be párhuzamosan több mint 20 sajtószerzerv ellen. Az eljárásonként külön-külön elszámolni kívánt 14 óra túlzott és megalapozatlan. A megjelölt 160 euró óradíj átszámolva 64 000 Ft, amely szintén eltúlzott és irreális a (család neve) joggyakorlat szerint. Utalt arra, a felperesi képviselő gyakorlott és tapasztalt ügyvédnek számít hasonló perekben, így az általa kifejtett munka jellege és mennyisége perenként 3 ügyvédi munkaóránál több felszámítását nem indokolja. A bírói gyakorlat figyelembe veszi, hogy a hasonló perekben rutinos jogi képviselőknek jóval kevesebb időráfordítás szükséges feladatuk ellátására, amely az IM r. 3. § (6) bekezdése alapján a perköltség mérséklésére ad alapot.

[25] A sajtószerzerv túlzott mértékű perköltség fizetésére kötelezése veszélyezteti a sajtó működését, alkotmányos rendeltetésének betöltését, az olvasók megfelelő tájékoztatását. Erre tekintettel a felperesi perköltséget legfeljebb 45 000 Ft + áfa összegben találta elszámolhatónak.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[26] Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetben megjelölt módon és tartalommal helyreigazító közlemény közzétételére kötelezte az alperest. Kötelezte továbbá a (alperesi kiadó neve)-t, hogy 15 napon belül fizessen a felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 2400 euró + áfa jogi képviselési díjat és 30 000 Ft útiköltséget perköltségként, valamint az államnak 72 000 Ft eljárási illetéket. Az alperes alaki védekezését alaptalannak ítélte. Hangsúlyozta, a Pp. 496. § (6) bekezdése nem zárja ki, hogy ne lehetne a sajtó-helyreigazítási perben több felperes érvényesítsen igényt olyan esetben, amikor a sérelmezett írás egyidejűleg több személyt nevesít és a rájuk vonatkozó tényállítás nem elkülöníthető.

[27] A jogvita érdemét illetően megállapította, a sérelmezett közlések tényállítások, amelynek valóságát az alperesi sajtószerv köteles bizonyítani.

[28] Rámutatott, az alperes ellenkérelmében nem adta egyértelműen elő a védekezését megalapozó tényeket, nem tett egyértelmű tényelőadást arra, hogy a felperesek hogyan, mikor, milyen módon károsították meg, tették tönkre (személy neve)t és családját, mikor, milyen következményt kilátásba helyezve fenyegették meg.

[29] A csatolt okiratokból megállapította, hogy a gazdasági társaság valósított meg építkezést, amely nem azonosítható (személy neve) természetes személy általi építkezéssel, illetve beruházással. A felperesek vitatták, hogy a megvalósított építkezés következményeként a kft. az építkezéskori tulajdonosokkal szemben tulajdoni igényt érvényesített, (személy neve) pedig az igény érvényesítésére nem lett volna jogosult.

[30] A tulajdoni lap adatai szerint a kft. székhelyül bejegyzett (település 1. neve)i ingatlan soha nem volt a kft. tulajdona. Az alperes nem jelölt meg más ingatlanokat, amelyek a kft. tulajdonában voltak és amelyeket a felperesek átírtak a nevükre. Az erre vonatkozó tényállítás tehát valótlan.

[31] Annak bizonyítása, hogy (személy neve) a vállalkozásba 80 millió forintot fektetett és annak az elszámolása nem történt meg, nem tenné megállapíthatóvá az arra vonatkozó állítást, amely szerint a felperesek megkárosították nevezettet és tönkretették a családját. Ez az elszámolási igény ugyanis a vállalkozással szemben érvényesíthető.

[32] A PK 15. számú állásfoglalásra utalással arra az álláspontra helyezkedett, hogy a helyreigazító közlemény szövegét elegendő egyszer mindkét felperes nevének együttes feltüntetésével közzétenni a valóság egyidejű közlése mellett.

[33] Mellőzte a felek által indítványozott tanúbizonyítást, mert az alperes nem jelölte meg, hogy a tanúkkal mit kíván bizonyítani, emellett pedig (személy neve) és (tanú neve) tanúvallomása – egyéb bizonyíték hiányában – az alperesi tényállítások megerősítése esetén sem elégséges hitelt érdemlő bizonyíték a sérelmezett közlések bizonyítására. Utalt arra, az alperes az első perfelvételi tárgyaláson nem jelent meg, ezzel saját magát zárta el attól, hogy a felperesek ellenkérelemre tárgyaláson tett nyilatkozatait megismerhesse, arra reagálhasson, továbbá megválaszolja a bíróság hozzá intézni szándékozott kérdéseit, ezért a Pp. 192. § (2) bekezdésére utalással az írásbeli ellenkérelem és a bírói kérdésre elhangzott felperesi nyilatkozatokat vette figyelembe döntése meghozatalakor.

[34] Nem látott lehetőséget a felperes által felszámított perköltség mérséklésére a Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú határozatában kifejtettekre tekintettel. A Kúria által meghatározott objektív kritériumok teljesülésére tekintettel a megjelölt óradíj és a felszámított 15 óraszám alapján határozta meg a felpereseket megillető ügyvédi munkadíjat. Ehhez számítva a felmerült útiköltséget, kötelezte a kiadót – kérelemnek megfelelően – a felperesek mint egyetemleges jogosultak javára perköltség megfizetésére. Az alperesnek a sajtó alkotmányos feladatát illetően kifejtett álláspontjára reagálva utalt arra, a médiaszolgáltatók akkor tudnak a küldetésüknek eleget tenni, ha valóban lényeges kérdésekben ellenőrzött, a valóságnak megfelelő hiteles tájékoztatást nyújtanak, ez nem von maga után perköltségfizetési kötelezettséget.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[35] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet Pp. 381. §-a alapján történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és az indítványozott bizonyítás lefolytatásával új határozat hozatalára utasítását kérte.

[36] Másodlagos fellebbezése szerint a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján a bejelentett tanúk meghallgatásának foganatosítását követően az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte.

[37] Harmadlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatására irányult. Kérte egyrészt mellőzni a helyreigazító közlemény valóságközlést tartalmazó rendelkezését, másrészt a felperesek részére fizetendő perköltség forint devizanemben való meghatározását és annak 45 000 Ft + áfa összegre való mérséklését.

[38] Az elsőfokú ítélet eljárásjogi és anyagi jogi felülbírálatát egyaránt kérte. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság alaptalanul mellőzte az indítványozott két tanú meghallgatását. Ellenkérelmében egyértelműen állította a sérelmezett közlések valóságát, továbbá, hogy ezek valóságát tanúvallomással kívánja bizonyítani. Valószínűsítette a tanúvallomás bizonyításra való alkalmasságát, kifejezetten megjelölte, a cikk részét képező videófelvételen (személy neve) nyilatkozik, amelyben elmondja, hogy a felperesek számtalan alkalommal megfenyegették őt. Az egységes bírói gyakorlat szerint a tanú meghallgatását indítványozó féltől nem várható el, hogy előzetesen a tanú feltételezhető vallomásának tartalmát ismertesse, és arról nyilatkozzon, hogy a tanú vallomásának megtételekor mely személyektől származó információkra fog hivatkozni.

[39] Alaptalanul jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre is, hogy a megjelölt tanúk vallomása az alperesi tényállítások megerősítése mellett sem hiteltérdemlő bizonyíték a cikkben szereplő állítások bizonyítására. A bíróság a tanúk meghallgatása után kerülhet csak abba a helyzetbe, hogy állást foglaljon a tanúk szavahihetőségét, elfogultságát, hitelességét illetően. Így az elsőfokú bíróság eljárása sérti a Pp. 268. § (1) bekezdését. Utalt arra, hogy a cikkhez kapcsolva megtekinthető az a felvétel, amelyen (személy neve) a perbeli közlésekről nyilatkozik. A cikk sérelmezett megállapításai a tanúként meghallgatni indítványozott egyik személytől származnak, ezért a tanúk személyes nyilatkozata alkalmas a perbeli közlések alátámasztására. (tanú neve) tanú alá tudja támasztani a felperesek fenyegetéseit és azt is, hogyan károsították meg (személy neve)t és játszották át az általa befektetett 80 millió Ft-ot a saját kezükre. Mindezek alapján a bizonyítási indítvány megfelelt a Pp. 275. § (1) bekezdésében, Pp. 284. § (1) bekezdésében, valamint a jelen pertípusra alkalmazandó 498. § (1) bekezdésében foglaltaknak, ezért a bizonyítás mellőzésének Pp. 276. § (4) és (5) bekezdéseiben foglalt feltételei nem álltak fenn.

[40] Téves az elsőfokú bíróságnak az az álláspontja, hogy a tárgyalás elmulasztásával saját magát zárta el attól, hogy a tárgyaláson tett nyilatkozatokat megismerhesse. Egységes a bírói gyakorlat abban a kérdésben, hogy az első tárgyaláson meghallgatni indítványozott tanúk meghallgatása céljából a bíróság a tárgyalást elhalaszthatja. A bizonyítási indítvány alapos volt, a tárgyalás elhalasztható lett volna a tanúmeghallgatások lefolytatásához.

[41] Érvelése szerint a felperes által kért helyreigazító közlemény valóság közzétételére vonatkozó része meghaladja azt a tartalmat és terjedelmet, amelyet a sajtó-helyreigazítás jogintézménye indokol. A valóságként közölni kért szöveg a sérelmezett tényállítás helyreállításához szükségtelen.

[42] Álláspontja szerint a perköltség kizárólag (család neve) forintban határozható meg, ellenkező esetben a perköltség nem lenne végrehajtható.

[43] Változatlanul hivatkozott arra, hogy kirívóan eltúlzott mértékű, a piaci viszonyokkal és a józan ésszel nyilvánvalóan ellentétes a felszámított perköltség. Megismételte az elsőfokú eljárásban e körben kifejtett érveit. A kifejtett munka jellege, mennyisége perenként 3 ügyvédi munkaóránál több megállapítását nem indokolja. Utalt arra, a peres eljárásokban kérhető ügyvédi munkadíjra az IM r. 3. § (3) bekezdése iránymutató jelentőséggel bír.

Megismételte azokat az érveit, amely alapján a túlzott mértékű perköltség megítélése a sajtó működését veszélyezteti.

[44] A felpereseket külön-külön kérte másodfokú perköltségben marasztalni, a fellebbezés elkészítésére fordított munkaidőt összesen 4 órában határozta meg, az óradíj mértékét bírói mérlegeléssel kérte megállapítani áfával növelten.

[45] A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását, továbbá az alperes kiadójának, a (alperesi kiadó neve)-nek a fellebbezési eljárásban felmerült költségükben való marasztalását kérték, amelyet együttes jogosultként kívántak érvényesíteni. Perköltségként az elsőfokú eljárásban csatolt megállapításban megjelölt 160 euró + áfa óradíj alapján 19 órát számítottak fel a következők szerint: fellebbezési ellenkérelem elkészítése 6 óra + konzultáció 2 óra; másodfokú tárgyalási jelenlét 1 óra; utazás időtartama 10 óra. A két tárgyaláson való megjelenéssel összefüggésben 13 600 Ft útiköltségük merült fel. Az elsőfokú bíróság a Pp. fellebbezésben hivatkozott rendelkezései megsértése nélkül mellőzte az indítványozott tanúk meghallgatását a perbeli kijelentések valóságtartalmának bizonyítására. Az alperes bizonyítási indítványa ugyanis nem felelt meg sem a Pp. 268. § (1) bekezdésében, sem pedig a Pp. 498. § (2) bekezdésében írtaknak. Előadták, sem az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése, sem pedig a másodfokú bíróság által foganatosítandó tanúbizonyítás nem vezethet eredményre. Az elsőfokú ítélet meghozatalát követően ugyanis (személy neve) beismerte, hogy valótlan kijelentéseket tett, azaz a jelen per tárgyát képező kijelentések mindegyike valótlan tartalmú. Ennek alátámasztására csatolták nevezettnek a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2024. szeptember 2. napján tartott személyes meghallgatásról készült jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozatát.

[46] Tévesnek minősítették az alperesnek azt az érvelését, hogy a valóság közlésére vonatkozó közlemény az alperes által közölt valótlan tényállításon túlmutató többletelemeket tartalmaz.

[47] Megalapozatlannak ítélték az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését támadó fellebbezést is. Utaltak arra, a fellebbezés tévesen hivatkozik az IM rendelet 6. §-ára, ugyanis annak csak 5. §-a van. De nem alkalmazható a 3. § (6) bekezdése sem, mert az ügyvédi munkadíjat a megbízási szerződésben kikötött munkadíj alapján számították fel, erre pedig az IM r. 2. §-a az irányadó.

[48] Az alperes jogszabályi hivatkozás nélkül támadta azt az ítéleti rendelkezést, amely az ügyvédi munkadíjat euróban állapította meg. A Ptk. 6:59. § (1) bekezdésében foglalt szerződési szabadság elvének megsértését jelentené, ha a bíróság a felek megállapodását felülírva, attól eltérően állapítaná meg a perköltséget.

[49] Az elsőfokú bíróság perköltségre vonatkozó döntése összhangban van a precedensképes kúriai döntéssel. A perbeli ügyvédi megbízási szerződésben elfogadott 160 euró + áfa nem tekinthető eltúlzottnak, és a felszámított 15 munkaóra sem aránytalan. A perben benyújtott keresetlevél jelentős időráfordítást igénylő, magas szakmai színvonalon előállított szellemi termék. A bíróságnak figyelembe kell vennie azt is, hogy a keresetlevél összeállítása, a vonatkozó jogszabályhelyek megjelölése vélhetően azonos volt, de a keresetek egyéniesítendőek, és a keresetlevél benyújtását megelőzően is nagy felelősséggel járó munkaterhet rótnak a képviselőre, hiszen a jogszabályhelyek megfelelő ismerete nélkül egy sajtó-helyreigazítási per nem folytatható le. A jogi képviselő más perekben kifejtett tevékenységre tekintettel a perbeli munkadíj nem mérsékelhető. Hivatkoztak arra, az általuk felszámítottal azonos mértékben ítélték meg perköltséget a perbelivel azonos tényállás mellett a jelen per felperesei által különböző alperesi szerkesztőségekkel szemben indított peres eljárásokban az eljáró bíróságok.

[50] A perköltség megállapítása során az új Pp. a perköltségigényt alapvetően kártérítési alapra helyezte, amely azt jelenti, hogy amennyiben a fél a megbízási szerződésben kikötött óradíj alapján az ott megfizetni vállalt ügyvédi munkadíjat számítja fel a perben és azt a bíróság nem ítéli meg, azaz azt érvényesítő fél oldalán kárként jelentkezik. Ennek alátámasztására a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.363/2024. számon folyamatban lévő perben hozott döntésére hivatkoznak.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[51] A fellebbezés aseptalan.

[52] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés 371. § (1) bekezdésében megjelölt tartalmú követelményei körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből következően korlátot nem csak az képez, hogy a fellebbező fél milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy azt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik.

[53] Ennek megfelelően a felülbírálat keretében az ítéltáblának mindenekelőtt azt kellett vizsgálnia, sértett-e eljárási szabályt az elsőfokú bíróság a tanúk meghallgatásának a mellőzésével.

[54] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján a sajtó-helyreigazítási jog tényalapja valamely médiatartalomban megjelenő valótlan tényállítás, híresztelés, vagy a való tények hamis színben történő feltüntetése. E jogszabályi rendelkezésből következően a sajtó-helyreigazítás joga a médiában szereplő személyek joga a valótlan tényállítások kiigazítására.

[55] A perben nem volt vitatott, hogy a felperesek által kifogásolt közlések tényállítások, továbbá az sem, hogy azok valóságát a sajtószerv köteles bizonyítani (PK 14. számú állásfoglalás I.). Ennek megfelelően az alperes egyrészt okirati bizonyítékokat csatolt, másrészt tanúbizonyítási indítványt terjesztett elő.

[56] A Pp. 275. § (1) bekezdése alapján a bizonyítási indítványban a fél köteles megjelölni a bizonyítani kívánt tényt és a bizonyítási eszközt.

A jelen per sajtó-helyreigazítás iránti per, amelyre a Pp. általános szabályai mellett speciális szabályok is érvényesülnek. Ennek indoka, hogy a sajtó-helyreigazítás a polgári jog különleges személyiségvédelmi eszköze. Egyik sajátossága, hogy gyorsított eljárás keretében zajlik, annak az a rendeltetése, hogy az érintett minél hamarabb objektív jogvédelemben részesülhessen. Ezért – a hatékonyság növelése érdekében – az eljárási határidők rövidek, a bizonyítás szűk körű. Ezt szolgálja a Pp. 498. (1) bekezdése, amely szerint a perfelvételt lezáró végzés meghozatalát követően a bíróság nyomban megtartja az érdemi tárgyalást. Bizonyítás felvételének csak olyan bizonyítékra vonatkozóan van helye, amelyek a tárgyaláson rendelkezésre állnak, vagy amelyeket a felek legkésőbb a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig felajánlottak. A perben utólagos bizonyításnak nincs helye. A Pp. 498. § (2) bekezdés a) pontja a bizonyítás elrendelése körében többletkövetelményt is megfogalmaz, így a félnek valószínűsítania kell, hogy az általa felajánlott bizonyítás alkalmas és eredményes lehet a keresetben, illetve védekezésben előadottak igazolására, vagy cáfolatára. E feltétel hiányában a bíróság a bizonyítás elrendelését, lefolytatását mellőzi [Pp. 498. § (3) bekezdés]. Ez azt jelenti, hogy a bizonyító félnek részletes tényelőadást is kell tennie bizonyítási indítványában azokról a körülményekről, amelyekből a felajánlott bizonyítás alkalmasságára, eredményességére lehet következtetni. Az alkalmasság,

eredményesség valószínűségét tehát a sérelmezett által bizonyítandó állításokhoz kapcsolódóan kell vizsgálni.

[57] Az alperes fellebbezési érvelésével ellentétben – egyetértve az elsőfokú ítéletben kifejtettekkel – az ítéltábla álláspontja szerint az alperes tanúbizonyítási indítványa a fenti követelményeknek nem felel meg.

A felperesek ellenkérelmükben a sérelmezett közlések valóságának bizonyítására indítványozták (személy neve) és (tanú neve) tanúkenti meghallgatását. Az érdemi védekezésében kifejtettek szerint a felperesek keresetleveléhez és az általa az ellenkérelméhez csatolt okiratok tartalmának elemzésével állította, hogy a kifogásolt közlések megfelelnek a valóságnak. Ehhez képest nem adta indokát annak, hogy az okirattal – álláspontja szerint – alátámasztott tényállítások kapcsán a felajánlott tanúbizonyítás lefolytatása miért szükséges, a tanúvallomások az állítások valóságtartalmának bizonyítására milyen további információt hordoznak.

[58] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy azok tartalma nem alkalmas a közlés valóságának a bizonyítására [Pp. 279. § (1) bekezdés]. Miután pedig az alperes olyan tényelőadást nem tett, hogy a tanúk ezt meghaladó, az állítások valóságára vonatkozó ismerettel rendelkeznek, megalapozottan mellőzte meghallgatásukat [Pp. 498. § (3) bekezdés].

[59] Önmagában az, hogy (személy neve) perben tett vallomásában megerősíti a cikk részét képező videóbeli interjúban tett azt az előadását, hogy őt a felperesek többször megfenyegették, csak azt igazolná, hogy az alperesi közlés nevezett nyilatkozatán alapul, vagyis az ő állítását tette közzé, azaz a közlés híreszteléssel valósult meg. Ehhez kapcsolódó további tények megjelölése nélkül azonban nem valószínűsíti a vallomás állítás valóságának igazolására való alkalmasságát. Mindezek alapján nem sértett jogszabályt az elsőfokú bíróság a tanúmehhallgatás e körben való foganatosításának mellőzésével sem. Az érdemi tárgyalás Pp. 498. § (2) bekezdésében írt feltételei pedig fel sem merültek. Az elsőfokú bíróság terhére rótt eljárási szabálysértés megállapíthatóságának hiányában sem az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, sem pedig a másodfokú eljárásban a bizonyítás lefolytatásának nincs helye.

[60] Az ítélet részbeni megváltoztatásának feltételei ugyancsak nem állnak fenn.

[61] A polgári perjog legfontosabb alapelve a rendelkezési elv, amely szerint a felek szabadon rendelkeznek perbe vitt jogaikkal [Pp. 2. § (1) bekezdés]. A rendelkezési jog megnyilvánulása a kérelemhez kötöttség elve, amelyet a Pp. 2. § (2) bekezdése rögzít. E szerint a bíróság – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. Ezt jelenti, hogy a bíróság a per folyamán olyan kérdésben, amelyre vonatkozóan a felek nem terjesztettek elő kereseti kérelmet, ellenkérelmet, viszontkeresetet, beszámítás iránti kérelmet, vagy ideiglenes intézkedés iránti kérelmet, nem dönthet.

[62] Az írásbeli ellenkérelem az alperesnek a keresettel szembeni védekezést tartalmazó perfelvételi irata. Az érdemi védekezés – a jogvita érdemi eldöntésének tárgyában tett – olyan anyagi jogi védekezés, amely a perbeli igény megalapozottságának teljes vagy részleges hiányára hivatkozással a kereset teljes vagy részbeni elutasítására irányul. A Pp. 199. § (2) bekezdés b) pontja az érdemi ellenkérelem kötelező részévé teszi a beszámítás kivételével az anyagi jogi kifogást a jogalap megjelölése útján [ba) alpont], a keresetlevél érdemi részében előadottakra vonatkozó vitató és cáfoló nyilatkozatokat [bb) alpont], a védekezést – ideértve az anyagi jogi kifogást is – megalapozó tényeket és az azokat alátámasztó és rendelkezésre álló bizonyítékokat, illetve bizonyítási indítványokat az e törvényben meghatározott módon [bc) alpont]. A Pp. 7. § (4) bekezdése szerint ellenkérelemváltoztatás: ha a fél az ellenkérelmével – ideértve a viszontkeresettel és beszámítással szembeni ellenkérelmét is –

összefüggésben előadott korábbi jogállításhoz képest eltérő vagy további anyagi jogi kifogásra hivatkozik [a) pont], vagy jogállítást, kérelmet részben vagy egészben elismerő, illetve azokat nem vitató nyilatkozatát visszavonja, ideértve azt is, ha a nem vitatottnak, illetve nem ellenzettnek tekintendő jogállítást vagy kérelmet utóbb vitatja [b) pont]. Az alperes írásbeli ellenkérelmében nem vitatta a helyreigazító közlemény tartalmát, amelynek része a valós tények közlésére vonatkozó közlemény, sem pedig a felperesek perköltség igényét abból a szempontból, hogy annak megtérítését euró pénznemben kérték. Ehhez képest az ezzel kapcsolatos harmadlagos fellebbezésben foglaltak a fentiek szerint ellenkérelemváltoztatásnak minősülnek, amelyre a Pp. 373. § (1) bekezdése alapján – a (2)-(5) bekezdésben foglalt kivételek fennállása hiányában – nincs helye, ezért azt az ítéltábla a Pf.II.20.253/2024/8/II. számú végzésében elutasította.

[63] Az ítéltábla nem látott jogszabályi lehetőséget az ügyvédi munkadíj összegének mérséklésére sem. Ennek önmagában nem jelentette akadályát az, hogy az alperes fellebbezésében az IM r. 3. § (6) bekezdésére alapította kérelmét. Helytállóan hivatkoztak a felperesek arra, hogy a jelen perben erre vonatkozó irányadó jogszabályi rendelkezés az IM r. 2. § (2) bekezdése. Tekintve azonban, hogy a Pp. 371. § (1) bekezdés jelen perben hatályos d) pontja nem követeli meg az anyagi és eljárási jogszabálysértés jogszabályhelyszerű megjelölését és tartalmában az IM r. 2. § (2) bekezdése és 3. § (6) bekezdése megegyező rendelkezést tartalmaz, az ítéltábla a fellebbezést érdemben elbírálhatónak találta.

[64] A perköltség összegét érintő fellebbezés a perköltségként felszámított ügyvédi munkadíj mérséklésére vonatkozó jogszabályi rendelkezés megsértését állítja.

[65] A felperesek a perköltség összegét az ügyvédjükkel kötött óradíjon alapuló elszámolást tartalmazó szerződés szerint számították fel. Az ügyvédi munkadíj – eltérő rendelkezés hiányában – szabad megállapodás tárgya. Az IM r. jelen perben alkalmazandó 2. § (2) bekezdése feljogosítja a bíróságot a kikötött ügyvédi munkadíj mérséklésére, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A Kúria a felek és az elsőfokú bíróság által is hivatkozott precedensértékű Pfv.II.20.887/2023/6. számú ítéletében kifejtette, a szerződésben megállapított munkadíj bíróság általi mérséklése a szerződés tartalmának szabad meghatározása alapelveivel szemben kivételes és ebből adódóan szűken értelmezendő. Az óradíj mértékére legfeljebb akkor terjedhet ki, ha a piaci viszonyokkal és a józan ésszel (Alaptörvény XXVIII. cikk) nyilvánvalóan ellentétes, kirívóan eltúlzott mértékű [41].

[66] Az ítéltábla – az elsőfokú bíróság álláspontjával megegyezően – a megbízási szerződésben kikötött 64 000 Ft-nak megfelelő 160 euró + áfa óradíj összegét a jelenlegi ár- és értékviszonyok mellett nem tekintette a piaci viszonyokkal és a józan ésszel ellentétesen kirívó mértékűnek, azaz eltúlzottnak.

[67] Tény, hogy a felperesek ugyanazon jogi képviselővel eljárva több hasonló jogi megítélésű eljárást kezdeményeztek különböző bíróságokon. A jogi képviselő képviseleti tevékenysége azonban nem kizárólag a perben, hanem a pert megelőzően kifejtett képviseleti tevékenységet is magában foglalja, amellyel kapcsolatos tevékenység díjazása ugyancsak perköltségként merül fel (Pp. 80. §). A képviselet szerződésszerű ellátásához egyedileg kell a jogi képviselőnek időt fordítania a megbízó ügyféllel történő egyeztetésre, a releváns adatok összegyűjtésére, azok összevetésére, értékelésére, az ellenérdekű fél védekezésére is tekintettel a szakmai álláspont kialakítására. A peradatok alapján megállapítható, hogy a felpereseket képviselő ügyvéd a megbízási szerződésben vállalt kötelezettségét teljesítette. A felperesek jogi képviseletét az eljárási jognak megfelelően ellátta, ezért a felszámított munkaórák száma arányosnak tekintendő.

[68] Helytállóan utalt az elsőfokú bíróság ítéletében arra, hogy a perköltség összegének meghatározása szempontjából a sajtó alkotmányos feladata ellátásának érvényesülése ettől független, a perköltségfizetési kötelezettség az eredménytelen pereskedés vagyoni

jogkövetkezménye, összegét a jog perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben felmerült kiadások határozzák meg.

[69] Az ítéltábla észlelte, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében az áfa mértékét nem tüntette fel, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét e körben pontosította.

[70] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – a fentiekben írt pontosítással – helybenhagyta.

[71] A Pp. 83. § (1) bekezdése és 499. § (1) bekezdése alapján kötelezte az ítéltábla a kiadót a felperesek mint együttes jogosultak javára a másodfokú eljárásban felmerült perköltségük megfizetésére, azt azonban az ítéltábla a felszámítottól eltérően határozta meg.

[72] A felperesek az ügyvédi munkadíjból álló perköltségüket az F/5. sorszám alatt csatolt „Nyilatkozat” elnevezésű okirat alapján számították fel. Ennek szövegezése szerint az abban szereplő 160 euró/óra + áfa munkadíj a jogi képviselőjük által végzett jogi szolgáltatások ellenértéke. Az utazással töltött idő azonban nem minősül ennek. Így az ebben szereplő óradíj az úton töltött időre járó díjazásként nem fogadható el. Egyéb, a Pp. 81. § (2) bekezdése szerinti felszámítás hiányában ezért az e címen felszámított perköltség megítélésére az ítéltábla nem látott lehetőséget. A felperesek perköltségét tehát 9 óra figyelembevételével 1440 euró + áfa ügyvédi munkadíjban, továbbá 13 600 Ft útiköltségben állapította meg.

[73] Az ítéltábla a Pp. 102. § (1) bekezdése és 499. § (1) bekezdése alapján kötelezte a kiadót az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 62. § (1) bekezdés e) pontja alapján feljegyzett és 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdése szerinti összegű fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

[74] Tájékoztatja a (alperesi kiadó neve)-t, hogy a másodfokú eljárási illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie. Megfizetése során közleményként fel kell tüntetni adóazonosító számát, valamint az illetékfizetési kötelezettséget megállapító jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését és a bírósági ügyszámot. Figyelmezteti az alperest, amennyiben az illetéket az esedékességgel nem fizeti meg, az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint késedelmi pótlékot kell fizetnie.

Szeged, 2024. október 30.

Dr. Béri András sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró